

"PASIDALINKIME ATSAKOMYBĖS PYRAGAŲ - UŽ VAIKO ASMENINĘ SĖKMĘ"

Gerai tėvų – vaikų santykiai – sėkmės pagrindas

Parengė psichologė Oksana Slapšienė

Tarpasmeninių santykių šeimoje suvokimas, kūrimas ir gerinimas

- tarpasmeninių santykių šeimoje kūrimas labai svarbu asmeninei vaiko socializacijai
- efektyvi diskusijų praktika, kalbėjimo stilius (amžiaus krizės) bei nuomonės reiškimo būdai

Tarpasmeninių santykių šeimoje suvokimas,
kūrimas ir gerinimas

- Skatinti asmeniniam tobulėjimui per bendravimo procesą (tėvai asmeniniai vaiko vadovai)
- Kurti konstruktyvaus bendravimo modelį šeimoje padedantį pilnavertei asmenybės integracijai į visuomenę (vaikų sėkmė - tėvų gyvenimo įprasminimas)

TARPAsmeninis bendravimas

- Psychosocialinis savęs suvokimas
- Bendravimo barjerai ir jų šalinimas
- Vidinę stiprybę lemiantys veiksniai

TARPAsmeninis bendravimas

- Informacijos įsimenamumo principai
- Asmens potencialas ir jo rezultatai, tikslų formulavimas, planavimas ir realizavimas
- Vertybės ir įsitikinimai, gyvenimo kokybės ir prasmės balansas

Pilnavertis asmenybės integravimasis

- Konstruktivus bendravimo modelis šeimoje
- Asmeninis vaiko tobulėjimas per bendravimo procesą
- Tinkamų tarpasmeninių santykių šeimoje kūrimas - vaiko socializacijos sėkmė

Dalinimasis atsakomybe

- Šeima – 60 Proc.
- Mokykla – 20 Proc.
- Socialinė aplinka – 20 Proc.
- Vaiko soacializacija kuriama šeimoje
- Vaiko socializacijos proceso kūrime daugiau nei pusę darbo turi nudirbti šeima

Šeima kaip vaiko socializacijos institucija

- Šeima – pirmoji ugdymo institucija
- Vaikų vaidmenys šeimoje
- Vaikų socialiniai vaidmenys

šeimos, kaip vaiko
socializacijos institucijos,
ypatumai

Aptarti vaikų socialinius
vaidmenis;
Aptarti socializacijos
tipus

KĄ VAIKUI SUTEIKIA ŠEIMA?

Šeimos funkcijos

- Šeima- pirmoji žmogaus ugdymo institucija
- Patirtis, kurią įgyjame šeimoje, išlieka visam gyvenimui

Penkios šeimos funkcijos, susijusios su vaikų auklėjimu bei mokymu

Reprodukcinė funkcija (giminės pratešimo būtinybė)

Pirminės socializacijos funkcija (tinkamas asmenybės formavimas, kuomet tėvai turi sugebėti įtraukti vaiką į visuomenę pagal vaiko vystymosi galimybes bei supažindinti vaiką su tos tautos, kuriai jis priklauso, kultūra)

Penkios šeimos funkcijos, susijusios su vaikų auklėjimu bei mokymu

Edukacinė funkcija (tėvai yra pirmieji ugdytojai, tai jie turėtų nuosekliai auklėti vaiką, atsižvelgiant į jo poreikius ir galimybes)

Rekreacinė ir psichoterapinė funkcija (šeima turi sudaryti visas sąlygas, kad vaikas jaustųsi saugus);

Ekonominė ir namų ūkio tvarkymo funkcija (Nuo to, kokia šeimos materialinė padėtis, priklauso ir vaiko materialinė gerovė)

Tēvu sąmoningas ugdomasis darbas

Svarbiausia ir prigimtinė savybė kiekvienam tėvui – tai meilė savo vaikams

Tik tada, kai myli vaikus, gali būti jų auklėtojas

Į tėvų meilę vaikas atsako meile, ima gerbti savo tėvus, laikyti juos autoritetu ir pats stengiasi tokiu būti

Tėvų, kaip ugdytojų, pareiga-

- Kuo geriau pažinti vaiką, įskiepyti šeimos vertybes, tradicijas, įgūdžius, meilę žmogui
- Kad kuo geriau pažintų savo vaiką, tėvai turi kuo daugiau su juo bendrauti
- Mokyti bendravimo meno, kurio reikia mokytis nuo mažens ir nuolat jį tobulinti

Vaiką reikia parengti

- Kad vaikas būtų tinkamai parengtas išeiti iš šeimos aplinkos į visuomenės gyvenimą (pavyzdžiui į mokyklą), reikia jį tam parengti
- Vaikas turi išmokti savarankiškumo, pasitikėjimo savo jėgomis, o kur kitur tai išsiugdyti jei ne šeimoje

Atsakomybė už vaiką

- Visišką atsakomybę auklėjant savo vaikus turi prisiimti tėvai
- Tėvai privalo suvokti, jog būtent šeimoje turi būti suformuotas vaiko požiūris į vertybes
- Turi būti išugdomas charakteris, padedama pasirengti gyvenimui

Tėvai - Vaikai

- Nežinodami pagrindinių šeimos funkcijų ar sąmoningai jų nevykdydami, tėvai kenkia tiek vaikui, tiek sau
- Vaikai mėgdžioja tėvus, todėl šie turėtų ne pasakoti, kaip reikia elgtis, o rodyti tai savo veiksmais

Prisiimkite atsakomybę

- Mokyklos nelankymo, silpnos mokinių mokymosi motyvacijos, nepritapimo mokykloje problema išlieka

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Išmokite žvelgti į vaiką per dvigubus (mažo vaiko ir jaunuolio) akinius
- Tai padės atskirti, kuri pusė šiuo metu lemia elgesį ir kokie yra tikrieji jo poreikiai
- Nepamirškite, kad vaikui būtinai reikia, kad kas nors jam vadovautų ir būtų iš tiesų suaugęs bei pajėgus visuomet prisiimti atsakomybę

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Duodami nurodymus nesivelkite į ginčus, nesiaiškinkite ir nesiteisinkite
- Jei vaikas neklauso, padeda „sugedusios plokštelės“ metodas
- Žiūrėkite į akis, į visus jo argumentus tvirtu balsu atsakykite kartodami tą patį sakinį
- Jūs esate atsakingi suaugę ir ribas nustatyti privalote jūs

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Kritikuokite ne vaiką, bet jo poelgius
- Niekuomet nesakykite jam: tu blogas, netikęs, vietoj to pasakykite: „tu pasielgei blogai, netinkamai“
- Leiskite vaikams priešintis ir atsikalbinėti, tačiau kartu tvirtai laikykitės savo nuomonės ir išreikalaukite, kad jūsų paliepimai būtų vykdomi

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Kiekviename pasipriešinime glūdi liūdesys, pyktis ir baimė
- Padėkite vaikams tai išgyventi ir išreikšti, tik tuomet jie galės išaugti tikrai stipriomis asmenybėmis
- Leiskite vaikams būti kitokiems nei visi, net jei jie ir neatitiks jūsų standartų

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Gerbkite jų individualumą ir autentiškumą, o ne pulkite jų taisyti
- Priešingu atveju vaikui gali susidaryti įspūdis, kad jis nenormalus ar liguistas

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Gerbkite vaikų svajones ir troškimus
- Visiems mums įgimta trokšti daugiau nei turime
- Žmonės, kurie sugeba svajoti ir turi tvirtą valią, gyvenime pasiekia daugiausiai

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Leiskite vaikams klysti
- Gyvenimas yra nenutrūkstama klaidų ir jų atitaisymo virtinė
- Draudimas klysti nužudo sugebėjimą taisyti savo klaidas ir iš jų mokytis

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Nesidalinkite asmeniniais labai sunkiais išgyvenimais su vaikais
- Tam yra jūsų bendraamžiai ir psichologai
- Vaikams yra per sunku teikti jums emocinę paramą, tai darydami jie yra priversti užgniaužti savo pačių jausmus ir poreikius

10 patarimų, kurie gali padėti geriau suprasti vaikus ir su jais bendrauti

- Jei supratote, kad skaudinate vaikus, pirmiausia atleiskite sau taip, kaip norėtumėte kad jums atleistų jūsų vaikai
- Idealių suaugusių nebūna
- Geri suaugusijei nuo blogų skiriasi ne tuo, kad nedaro klaidų, o tuo, kaip jie elgiasi jas padarę